

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:

Проректор з НІР _____

С.О. Чайченко

(ПБ)

«27» _____ червня _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**
(вказати рівень вищої освіти)

спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-науковою програмою

Освітні, педагогічні науки

(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № _13_ від «15» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р. протокол № _9_

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 6	Лекції	
	14 год.	14 год.
	Практичні	
	26 год.	26 год.
	Самостійна робота	
	110 год.	110 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Дистанційна освіта» є: формування системи теоретичних знань та практичних умінь щодо організації дистанційного навчання в закладах вищої освіти та технології проектування й розробки курсу на платформі дистанційного навчання LMS Moodle

**Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Дистанційна освіта»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності</p> <p>Уміння проєктувати електронні навчальні ресурси для методичного забезпечення освітнього процесу та організації дистанційної освіти</p> <p>Уміння складати повний комплект навчально-методичного забезпечення на базі LMS Moodle (відеопрезентація, дистанційний курс та/або робочі елементи дистанційного курсу, відеолекція, комплекти тестових завдань для самоперевірки знань, аналіз інформаційних ресурсів з відповідної галузі знань, аналітичний пошук в мережі тощо) у вигляді дистанційного курсу, який відповідає сучасним (оновленим) вимогам</p> <p>Створення презентації навчального матеріалу шляхом створення презентаційних відеороликів та/або презентаційних відеолекцій курсу з подальшим розміщенням на каналі «E-Learning gnomio.com»</p> <p>Здійснення педагогічних вимірювань результатів впровадження інноваційних технологій в сучасній системі освіти</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, консультація, лекція з розгляду конкретних ситуацій, мультимедійна, інтерактивна), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, дискусія, семінар; наочні методи: спостереження, демонстрація, інфографіка; практичні методи: практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, моделювання, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчальною літературою (конспектування, тезування, анотування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані та ін.; активні методи навчання: метод проєктів, брейнстормінг, «Плюси й мінуси»; інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, тестування.</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), performance review (обговорення результатів ефективності навчання в системі «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач»), оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, проєкт дистанційного курсу), екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Теоретико-методологічні засади дистанційної освіти										
1.1. Генеза розвитку дистанційної освіти	10	2			8	10	2			8
1.2. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні	10		2		8	10		2		8
Тема 2. Дистанційне навчання як педагогічна система										
2.1. Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти	10	2	2		6	10	2	2		6
2.2. Положення про дистанційне навчання	10		2		8	10		2		8
2.3. Дидактичні засади організації дистанційного навчання	10	2	2		6	10	2	2		6
2.4. Психологічне обґрунтування дистанційної освіти	10		2		8	10		2		8
2.5. Розвивальний потенціал дистанційного навчання	10	2	2		6	10	2	2		6
2.6. Контроль у дистанційному навчанні	10		2		8	10		2		8
2.7. Організація дистанційного навчання	10		2		8	10		2		8
Тема 3. Технологія проектування та розробки дистанційного курсу										
3.1. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання	10	4			6	10	4			6
3.2. Характеристика платформи дистанційного навчання LMS Moodle	10		2		8	10		2		8

3.3. Технологія проектування дистанційного курсу	10	2	2		6	10	2	2		6
Тема 4. Технологія створення дистанційного курсу на платформі дистанційного навчання LMS Moodle										
4.1. Інструменти платформи LMS Moodle. Додавання ресурсів	10		2		8	10		2		8
4.2. Розробка інтерактивних елементів курсу	10		2		8	10		2		8
4.3. Тестування в системі LMS Moodle	10		2		8	10		2		8
Усього годин	150	14	26		110	150	14	26		110

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Гене́за розвитку дистанційної освіти	2	2
2	Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти	2	2
3	Дидактичні засади організації дистанційного навчання	2	2
4	Розвивальний потенціал дистанційного навчання	2	2
5	Основні види та призначення платформ дистанційного навчання	4	4
6	Технологія проектування дистанційного курсу	2	2
	Разом	14	14

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні	2	2
2	Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти	2	2
3	Положення про дистанційне навчання	2	2
4	Дидактичні засади організації дистанційного навчання	2	2
5	Психологічне обґрунтування дистанційної освіти	2	2
6	Розвивальний потенціал дистанційного навчання	2	2
7	Контроль у дистанційному навчанні	2	2
8	Організація дистанційного навчання	2	2

9	Характеристика платформи дистанційного навчання LMS Moodle	2	2
10	Технологія проектування дистанційного курсу	2	2
11	Інструменти платформи LMS Moodle. Додавання ресурсів	2	2
12	Розробка інтерактивних елементів курсу	2	2
13	Тестування в системі LMS Moodle	2	2
	Разом	26	26

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Теоретико-методологічні засади дистанційної освіти	16	16
2	Дистанційне навчання як педагогічна система	50	50
3	Технологія проектування та розробки дистанційного курсу	20	20
4	Технологія створення дистанційного курсу на платформі дистанційного навчання Moodle	24	24
	Разом	110	110

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, проєкт дистанційного курсу), семестровий екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни

«Дистанційна освіта»

1. Генеза розвитку дистанційної освіти
2. Дистанційна освіта. Дистанційна форма навчання. Гібридна форма навчання
3. Сучасність і актуальність впровадження і використання E-learning у вітчизняних і закордонних закладах освіти
4. Історія розвитку дистанційної освіти
5. Визначення та сутнісні ознаки дистанційної освіти і дистанційного навчання
6. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні
7. Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти
8. Положення про дистанційне навчання
9. Дидактичні засади організації дистанційного навчання
10. Психологічне обґрунтування дистанційної освіти
11. Система та процес дистанційного навчання
12. Поняття три-суб'єктної дидактики
13. Принципи дистанційного навчання
14. Мотивація у дистанційному навчанні
15. Спілкування та зворотний зв'язок у дистанційному навчанні
16. Викладач та його роль у дистанційному навчанні
17. Розвивальний потенціал дистанційного навчання
18. Контроль у дистанційному навчанні
19. Організація дистанційного навчання
20. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання
21. Характеристика платформи дистанційного навчання Moodle
22. Технологія проектування дистанційного курсу
23. Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів
24. Структура дистанційного курсу
25. Вимоги до дистанційного курсу
26. Презентація дистанційного курсу
27. Організаційна структура курсу
28. Інформаційні ресурси дистанційного курсу
29. Електронні освітні ресурси

30. Проектування змісту дистанційного курсу
31. Види електронних освітніх ресурсів
32. Дизайн дистанційного курсу
33. Принципи дизайну курсу
34. Роль ілюстрації у дистанційному курсі
35. Мультимедіа та інтерактивні модулі дистанційного курсу
36. Розробка інтерактивних елементів курсу
37. Рівні викладання тексту
38. Згортання та розгортання тексту
39. Тестування в системі Moodle
40. Дистанційні технології навчання
41. Дистанційні форми навчання
42. Зміст дистанційного навчання
43. Принципи реалізації дистанційного навчання
44. Поняття три-суб'єктної дидактики
45. Принципи дистанційного навчання
46. Мотивація у дистанційному навчанні
47. Спілкування та зворотний зв'язок у дистанційному навчанні
48. Викладач та його роль у дистанційному навчанні
49. Організація контролю у дистанційному навчанні
50. Тестовий контроль знань
51. Форми тестових завдань
52. Методичні матеріали з написання тестових завдань
53. Вимоги щодо використання тестових завдань
54. Роль контролю у дистанційному навчанні
55. Оцінювання у дистанційному навчанні

7. Рекомендована література

Основна

1. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.

2. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Дистанційна освіта» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за

освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форм навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 72 с.

3. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany : InterGING. 2019. С. 180–195.

4. Технології дистанційного професійного навчання: метод. посіб. / О.В. Базелюк, О.М. Спірін, Л.М. Петренко, А.А. Каленський та ін. Житомир: «Полісся», 2018. 160 с. URL: <https://cutt.ly/GfBwWm1>

5. E-learning у теорії та практиці навчання суспільно-гуманітарних дисциплін: колективна монографія / [Пашков В., Лісцин В., Каракатсаніс Т., Коряцька Г., Курінна А., Путій Т., Сирцова О., Шацька Н.]; / за заг. ред. Г.Р. Корицької, Т.М. Путій. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2017. 120.

Допоміжна

1. Кива Л., Пилипенко В., Сипченко О. Особливості впровадження дистанційного навчання у ВНЗ. *Гуманізація навчально-виховного процесу*: Зб. наук. праць. № 4 (84) [за заг. ред. проф. В. І. Сипченка]. Слов'янськ: ДДПУ, 2017. С. 45-57.

2. Прокопенко А.І., Підчасов Є.В., Москаленко В.В., Доценко С.О., Лебедева В.В. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів. Навч. посібн. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди; «Мітра», 2019. 81 с.

3. Розробка електронних курсів у науках про навколишнє середовище: Навчально-методичний посібник / Ю.В. Холін, Г.В. Тітенко, Н.В. Максименко, А.Н. Некос, К.Б. Уткіна, В.Г. Левчук. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 75 с.

4. Сипченко О. Формування цифрової компетентності магістрів освіти в умовах дистанційного навчання. *Modern education, training and upbringing: collective monograph* / Abdullayev A., Rebar I., etc. International Science Group.

Boston: Primedia eLaunch, 2021. P. 292-298

5. Сипченко О. Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 276-281*

6. Сисоєва С.О., Осадча К.П. Стан, технології та перспективи дистанційного навчання у вищій освіті України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 70, № 2. С. 271-284. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_70_2_22.

7. Спірін О.М., Колос К.Р. Технологія організації масового дистанційного навчання учнів в умовах карантину на базі платформи Moodle. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2020. 79(5), 29-58. URL: <https://cutt.ly/mlL5uUw>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 24.07.2020 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 07.06.2020 № 74/98-ВР. URL: <https://cutt.ly/club60U>

3. Закон України «Про інформацію» від 16.07.2020 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

4. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні URL: <https://cutt.ly/5lun13c>

5. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 21.08.2015 № z0703-13. URL: <https://cutt.ly/Qlun6fD>

6. Положення про дистанційне навчання у ДДПУ «Донбаський державний педагогічний університет» від 28.08.2020 №1. URL: <https://cutt.ly/xlumiDS>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1617>